

Giftige og trygge blomster og bær

Mange av våre vanligste pryddplanter er giftige. Småbarn undersøker objekter ved å putte dem i munnen, og har man ikke ryddet unna de farlige plantene i hus og hage, kan det medføre innleggelse i sykehus. Men fortvil ikke – det finnes mange vakre og ufarlige planter du kan pryde omgivelsene med.

TRYGT MED BÆR, FRUKT OG URTER

Generelt sett kan man si at planter som bærer spiselig frukt eller bær, samt urter, er trygge for barn. Tenk imidlertid på hvilke bær/frukter planten får – chili kan være forferdelig for et barn å tygge på, selv om den ikke er giftig.

Har du allergiske barn, har du også ekstra hensyn å ta. Selv om en plante i seg selv ikke er giftig, kan den likevel forårsake en kraftig allergisk reaksjon.

I STUEN

Flamingoblomst, fredslilje og dieffenbachia-arter er blant blomstene man bør unngå å ha innen rekkevidde om man har småbarn i hjemmet. De inneholder irriterende plantesaft, og kan forårsake smerter der plantesaften kommer i kontakt med hud eller slimhinner. Engletrompet er blant de farligste stueplantene. Får barnet denne planten i munnen må man kontakte Giftinformasjonen umiddelbart.

Trygge alternativer til disse vakre, men farlige, plantene er blant annet begonia-planter,

draketre, elefantyuca, ficus-arter, flittiglise, husfred, ildtopp, juleglede, orkideer og papegøyeblomst.

I HAGEN

Mange av de giftigste plantene er ganske vanlige pyntevekster i norske hager.

Belladonnaurt er en av de aller giftigste plantene man kan finne i norske hager. Den busklignende planten får brunfiolette, klokkeformede blomster, og glinsende, svarte bær som barn kan finne svært fristende å putte i munnen. Dersom barnet spiser av denne planten må man fjerne alle planterester fra barnets munn, gi rikelig med drikke og umiddelbart ringe 113.

Andre giftige planter man ofte ser er gullregn, rhododendron, barlind, buksbom og tysbast.

Heldigvis finnes det ufarlige alternativer også til hagen. Det sikreste kortet er å satse på frukttrær, bærbusker, urter og grønnsaker. En grønnsakshage er både ufarlig, pen å se på og nyttig, men husk at for eksempel potetblomster inneholder alkaloider som er giftig. Barn bør derfor holdes borte fra potetåkre dersom de er troende til å smake på blomstene. En urtehage er vakker, dufter godt og kan også benyttes i matlagingen. Ofte synes barn det er morsomt å hjelpe til med å dyrke egen mat.

TRÆR/BUSKER

Barn elsker å plukke frukt og bær – har du bærbusker i hagen vet du hvor du kan finne barna når bærene er modne (og gjerne lenge før). Rips, solbær, stikkelsbær, jordbær og bringebær er trygge og nyttige vekster å ha i hagen.

Kirsebær- og morelltrær er vakre når de blomstrer og nyttige når bærene er modne. Epler, pærer, plommer er også dekorative trær.

URTER OG BLOMSTER

Ønsker du ikke jobben det er å plukke frukten og bærene, og å holde fuglene unna, kan urter være et godt alternativ. De kan plantes i bed eller i potter, og mange sorter krever lite stell når de først er plantet. Urter dufter godt og er dekorative. Rosmarin, timian, mynte, lavendel er noen alternativer.

Vil du ha fargerike krukker og blomsterbed, trenger du heller ikke velge giftige alternativer. Både roser, stemorsblomster, blomkarse, georginer, fuksia, gerbera, gullkorg, krokus, krysantemum, margeritt, nellik, pasjonsblomst, pelargonium, petunia, ringblomst og solsikke er vakre og trygge alternativer som gjør hagen vakrere.

VILTVOKSENDE PLANTER

Ute i naturen bør man være på vakt mot blant annet liljekonvall, revebjelle, soleieblomster (smørblomst) og bjørnekjeks.

Prestekrager, morbær, maria nøkleblom, linnea, krekling, islandslav, hestehov, groblad, geitrams og forglemmegei er planter du ikke trenger bekymre deg for.

ALLERGIKERE

Gressplener presenterer en utfordring for allergikere. Der det er mulig, bør man heller velge grus, sand, tre eller steinunderlag. Der gresset allerede er lagt, bør man sørge for å klippe gresset når barna ikke er tilstede, for eksempel etter leggetid, slik at man ikke virvler opp irriterende gresspollen. Nyklippet gress skal samles opp slik at irriterende plantesaft ikke kommer i nærheten av barna.

Rogn er et allergivennlig alternativ. Bjørk, or, hassel og selje bør fjernes fra hager der det ferdes allergiske barn.

Husk å velge blomster uten sterk duft. Allergivennlige blomster er fioler og stemorsblomster, marikåpe, kløver, blåklokker, fuglevikke, flittiglise, blomkarse.

Innendørs er fuksia, husfred, jule/påskekaktus, orkideer og vifteblomster blant plantene som egner seg godt for allergiske barn.

TIL SIST

Det er vanskelig å helt unngå giftige planter i ditt barns nærmiljø. Det viktigste er at du rydder unna giftige planter så godt som mulig, og setter deg inn i hvilke planter du har i huset og hagen, slik at du vet hva du skal gjøre dersom barnet spiser dem, og gi Giftinformasjonen riktig informasjon dersom du får behov for å ringe dem.

Giftinformasjonen holder døgnåpent og nummeret dit er 22 59 13 00.

På Helsedirektoratets nettsider finnes en alfabetisk liste over giftige planter. Direktelink finner du her:

http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo/planter/giftige_planter/a__oversikt_over_giftige_planter_10504

Kilder:

<http://nhi.no/foreldre-og-barn/barn/livsstil/giftige-planter-18208.html>

http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo/planter/ufarlige_planter/

http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00279/Planter_i_barnemilj_279839a.pdf